

PRÁZDNE MIESTO ZA STOLOM

Vianočné sviatky oslovujú malých aj dospelých, veriacich aj menej veriacich, vyvolávajú v nás veľa spomienok, aj očakávaní. Niektorí, najmä tí, ktorí prežili niečo ťažké, ktorým niekto odišiel, majú z vianočných sviatkov aj obavy.

Na Slovensku sa v mnohých oblastiach pri štedrej večeri zachováva krásny zvyk dávať na stôl jeden tanier navyše, alebo nechávať pri stole jednu voľnu stoličku. Má to byť symbol toho, že keď príde pocestný, bude vítaný. Pohostinnosť, láskavosť a schopnosť podeliť sa aj s málom, bola krásnym prejavom viery našich predkov.

A neboli to len symboly. Mnohé dediny rešpektovali prax, že keď prišiel cudzinec, richtár určil kde, u ktorého gazdu, môže pocestný prenocovať a kto so má oňho postarať. To platilo rovnako pre vidiek aj pre mestá – v Prešporke koncom 19. storočia mala každá slušná meštianska rodina „svojho“ chudobného, o ktorého sa starala. Každý deň dostával jedlo a v panskej kuchyni mal dokonca svoj tanier a lyžicu.

Dnes sa zdá, že čím viac je naša súčasnosť vyspelejšia, tým viac nám pribúda bezdomovcov. Máme veľa ľudí bez domova, ale aj veľa ľudí bez cieľa. Podľa niektorých „odborníkov“ bude potrebné povoliť užívanie drog. Možno aj kvôli tomu, aby sa duševní bezdomovci neuštváli z toho, že sa krúčia stále dokola a nevedia čo so životom...

Prázdna stolička, či tanier navyše mohli pri štedrej večeri symbolizovať aj to, že rodine niekto chýba, že ktosi zomrel. V našej farnosti v tomto roku zomrelo sedem ľudí a nenarodilo sa žiadne dieťa. Nebudú nám chýbať tí ktorí odišli a tí, ktorí neprišli? A nielen pri štedrej večeri. (Pri takomto trende naša farnosť asi o sedemdesiat rokov úplne zanikne.)

Od duchovného farnosti sa očakáva nejaký nábožný návrh na riešenie krízového vývoja, takže - namiesto prázdneho taniera, či prázdnej stoličky dajme pri štedrej večeri priestor dôležitej Knihe. Prečítajme si z nej o tom, čo sa pred 2000 rokmi stalo a čo sa takmer 2000 rokov počas Vianoc slávil (Evanjelium podľa Lukáša 2, 1 – 13), až kým ľudia nezačali strácať súdnosť a na Vianoce sa pripravovali sústredenými útokmi na obchody. To Dieťa, o ktorom sv. Lukáš píše, dáva svetu nádej, pravidlá. Jedná sa o zásady, ktoré neboli schválené v žiadnom pochybnom parlamente, ale boli dané človeku Stvoriteľom. Dajme priestor Evanjeliu. Dnes si predsa nemusíme dokazovať, aká je pre ľudský život dôležitá a nenahraditeľná čistá voda. Treba azda dokazovať aká je dôležitá voda Života, ktorú ľudstvu ponúka Kristus? (Evanjelium podľa Jána 4, 5 – 14).

Tak šťastné Vianoce a úspešné používanie navigácie Svätého Písma!

Stanislav Šverha

Modlitba pred Štedrou večerou

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

Touto štedrou večerou si pripomíname a slávime narodenie Božieho Syna, nášho Pána Ježiša Krista. Najlákavejší Otče, z tvojej dobroty každý rok radostne očakávame sviatky našej spásy; daj nám s čistým srdcom privítať tvojho Syna, keď nás prichádza vykúpiť, aby sme bez obáv hľadeli na neho, keď nás raz príde súdiť. Lebo on je Boh a s tebou žije a kraľuje v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

Započúvajme sa do slov Evanjelia podľa Lukáša: (Lk 2, 1-14)

Nebeský Otče, v tento večer oslavy narodenia Tvojho Syna Ťa prosíme:

Za všetkých ľudí dobrej vôle, aby sa usilovali o spravodlivosť pokoj a vzájomnú jednotu. – Prosíme Ťa, vyslyš nás.

Za opustených, hladujúcich, chorých a trpiacich, aby našli útechu v Tebe a pocítili aj našu štedrejšiu pomoc. – Prosíme Ťa, vyslyš nás.

Za našich zosnulých, aby v tvojom kráľovstve mali účasť na večnej blaženosti v spoločenstve tvojich svätých – Prosíme Ťa vyslyš nás.

Za nás všetkých ... (menovite), aby si nás naďalej svojím požehnaním a milosťou viedol po ceste svätosti. – Prosíme Ťa, vyslyš nás.

Modlime sa, ako nás naučil Pán Ježiš: *Otče náš...* Pozdravme aj Matku jednorodeného Božieho Syna: *Zdravas Mária...*

Nebeský Otče, požehnaj nás aj toto jedlo, aby táto Štedrá večera bola Tebe na chválu a nám na úžitok. Buď častým hosťom v tomto dome a pri tomto stole. Prosíme Ťa, daj aby sme boli hodní darov, ktorými si nás obdaroval. Nech nám pripomínajú Tvoj najväčší dar, keď si nám dal svojho Syna za nášho Spasiteľa. On žije a kraľuje na veky vekov. Amen.

Pokračovanie kroniky rok 2011

- Január sa začal chladom, potom sa troška oteplilo a 16. začalo pršať. Veľké záplavy v Nemecku, Brazílii, Austrálii. Zosuv pôdy v Krupine a Košiciach.
- 5.1.2011 – prvé zasadnutie farskej rady – rozdelili sa úlohy na 6. katolícky ples, ktorý má byť 22.1.2011. Hudba tá istá, čo chodievala GALAXIA z Nižnej.
- 22.1.2011 – 6. katolícky ples, vstupné 10 €, dopadol dobre, program pripravila mládež. Moderátori Barбора Lasáková a Ján Burdel (Vincov). Predalo sa 102 vstupeniek. Zisk z plesu 700 € sa dal na kostol.
- 25.2.2011 - zasadanie farskej rady. Pre neúčast' niektorých členov sa neprerokovalo ohľadom financií na hlavný oltár a farského lesa a nebol odsúhlasený plán na rok 2011. Dohodlo sa, že o 2 týždne bude ďalšie zasadanie.
- 1.3.2011 – začiatok mesiaca marca – mesiac k úcte sv. Jozefa. Modlitby a prosby k sv. Jozefovi. Prosby sa čítali vždy v prosbách na sv. omši.
- 9.3.2011 – Popolcová streda – začiatok pôstu. Sv. omša ráno o 8,00 hodine na Dlhej Lúke, potom o 16,00 hodine posvätenie kríža na Suchej – zúčastnilo sa 40 ľudí. Potom o 17,00 hodine sv. omša v Kvačanoch. Cez pôst v piatok detská krížová cesta. Na Dlhej Lúke bude bývať v piatok o 15,00 hodine krížová cesta a v nedeľu pred sv. omšou v Kvačanoch.
- 11.3.2011 – zemetrasenie v Japonsku. V piatok ráno nášho času v Japonsku zaznamenali najsilnejšie zemetrasenie vo svete, za posledných sedem rokov o sile 8,9 stupňa Richterovej stupnice. Je to najväčšie zemetrasenie v Japonsku. Únik rádioaktivity sa podobá úniku v Černobyle (1986).
- 1.mája vo Vatikáne blahorečenie sv. otca Jána Pavla II. Bola to druhá veľkonočná nedeľa, nedeľa Božieho milosrdenstva. Slovensko – Bratislavu, Ján Pavol II. navštívil v apríli 1990 a tiež to bola druhá veľkonočná nedeľa (vtedy ešte nie nedeľa Božieho milosrdenstva). Úctu k Božiemu milosrdenstvu ustanovil Ján Pavol II. Druhý krát Slovensko navštívil v roku 1995 - Levoču a Šaštín a v roku 2003 Banskú Bystricu a Rožňavu.
- V piatok 22. marca zasadenie farskej rady – dva body. Prvý bod: ako zohnať 25.000 € na opravu hlavného oltára. Dohodlo sa, že každá rodina by mala prispieť – kde je jeden 70 € do roka, kde sú dvaja 140 € do roka.
- Druhý bod: predaj dreva z farského na Suchej. Na starosti to má Roman Lasák.
- 8.mája 2011 púť do Krakova – po blahorečení sv. otca Jána Pavla II. Bol jedným z pápežov, ktorý bol ako prvý blahorečený po 6 rokoch od smrti.
- 13.mája 2011- Turzovie dom ide do exekúcie.
- Tretou májovou nedeľou sa, na základe letáku „Prošba o milodar“, začala zbierka na kostol.
- Jún počasie – daždivý, hodne pršalo aj v júli, v druhej polovici júla prestalo pršať a nepršalo 2 mesiace, až v októbri trochu popršalo.
- Jún 2011 – 11. júna Svätodušná vigília, po sv. omši agapé.
- 23. júna sviatok Božieho Tela. Procesia asi 80 ľudí. Oltárik v parku pri p. Elenke Harychovej.
- 1. júla – Božského srdca, odpustová slávnosť na Dlhej Lúke. Svätú omšu celebrowal Vdp. Hostinský z Liptovského Mikuláša. Po sv. omši posedenie v rodine Jozefa Galicu.
- 7. septembra havarovalo ruské lietadlo s hokejovým mužstvom Lokomotiv Jaroslavl. Na palube lietadla JAK-42, sedelo 36 hokejistov z Ruska. Medzi nimi aj mená zámorských hviezd. Z NHL Lotyš Kārlis Skrastiņš, Bielorus Ruslan Salej, českí majstri sveta Josef Vašíček, Jan Marek a Karel Rachůnek a náš reprezentačný kapitán Pavol Demitra.
- Za účasti 23 biskupov a opátov, takmer 400 kňazov a stovky veriacich, sa v sobotu 10. septembra 2011, pri eucharistickej slávnosti uskutočnila v Spišskej Kapitule inaugurácia nového spišského diecézneho biskupa Mons. Štefana Sečku. Mons. Štefana Sečku vymenoval 4. augusta za nového biskupa Spišskej diecézy pápež Benedikt XVI., potom, čo sa úradu, z dôvodu veku, zriekol doterajší biskup Mons. František Tondra, ktorý bol 22 rokov biskupom. Ako biskup začínal v neľahkých podmienkach, tesne pred pádom komunizmu.
- 17.september 2011 – púť na Marianске miesta. Prvé miesto, ktoré sme navštívili boli Podunajské Biskupice, kde sú uložené pozostatky blahoslavenej sestry Zdenky Schelingovej. Naša cesta pokračovala do Marianky, kde o 15,00 hodine slúžil náš p. farár František Čureja sv. omšu. Potom sme išli do Malaciek, kde sú sväté schody, ktoré sa nachádzajú iba v Ríme a vo Svätej zemi. Asi 29 schodov, ktoré sme počas modlitby (modlil sa pán farár z KNIŽOČKY, ktorú mu dal miestny pán farár) vyšli kľakačky na kolenách až nakoniec
- schodov ku krížu. Z Malaciek sme išli do Šaštína. Asi 20 km od Malaciek sme na autobuse, ktorý šoféroval Miroslav Kojš, dostali defekt. Odchod zo Šaštína o 22,30 hod. a domov sme prišli o 3,30 hod. ráno.
- 28. septembra poďakovanie za úrodu. Sv. omša o 18,00 hodine, kde sa posvätili plody z úrody, ktoré v košičkoch priniesli veriaci.
- 1. október – prvý krst v tomto roku – Matúš Sihocký.
- 4. októbra – púť do Medžugoria. Z našej farnosti 6 ľudí a siedmy Vdp. František Čureja. Vrátili sme sa v pondelok 11. októbra. Boli sme na autobuse s pútnikmi z Oravy.
- Počasia - august na začiatku slabší dážď, dokonca mesiaca pekne a teplo. September suchý, október sucho bez dažďa. November na všetkých svätých pekne a bolo až do polovice celkom teplo, potom ku koncu trocha sprchlo, ale málo a teplo 10 °C. December druhá polovica trocha snehu, ale zmizol. Vianoce trocha snehu, koniec decembra mráz.
- 27. októbra 2011 zomrel emeritný biskup Mons. Eduard Kojnok 78 ročný. Pochovaný je v rodisku Hrnčiariska Nová Ves. Biskup Rudolf Baláž je pochovaný v rodnej obci Nevolné.
- Detské sv. omše od novembra 2011 začala hrať Veronika Parížeková.

Zomrelí v roku 2011

Ivana Chovanová – 35 ročná
Sebastián Štefaniak – 68 ročný
Margita Čendulová – 70 ročná
Františka Gálová – 90 ročná

Čaro Vianoc

Sviatky Vianoc sú pred nami a my začíname rozmyšľať troška ináč. Naše myslenie zdá sa, že je lepšie, ozýva sa v našich srdciach súcit s druhými ľuďmi, pocit, že treba niekomu pomôcť, niekoho pohladieť, povedať dobré slovo alebo sa usmiať.

Začínáme byť lepší ako v iné dni v roku. Čaro Vianoc má svoju silu.

Tá moc nás ovplyvňuje všade, či doma, na ulici, v práci, v škole. V podvedomí si uvedomujeme, že život vie byť aj krajší.

Dobry príklad je aj nezištná pomoc ľuďom v Prešove. Pomáhajú mestá, obce, rôzne organizácie a samozrejme aj my - obyčajní ľudia. To je prejav lásky k druhým, ktorí sú v núdzi.

Takí sme a aj budeme. Preukazujeme svoju lásku druhým, ktorých ani nevidíme, ale vieme, že sú a ju potrebujú.

J.G.

DUCHOVNÝ ŽIVOT NAŠEJ FARNOSTI

Končí sa rok 2019. Sme opäť o rok starší. Pre niekoho bol to rok smútku, stolička pri sviatočnom stole bude neobsadená, pre niekoho rok radosti, keď pribudol nový člen rodiny. Tak je to aj v našom duchovnom živote, v našej farskej rodine.

Nový rok sme začínali blahoželaním si všetkého dobrého v tomto roku. Prekvapila nás, však smutná správa, keď sme sa dozvedeli, že práve v tento deň zomrela naša farnička 86-ročná Anna Žiaková rod. Kunová z Dlhej Lúky. V prvý týždeň rodiny, ktoré si to žiadali, navštívili a domy posvätil so svojim kolégiom vdp. farár. Od 18.-25.1. sme sa po ruženci modlili za zjednotenie kresťanov.

Vo februári 16.2., ako každý rok, farská rada bola usporiadateľom fašiangového stretnutia rodín. O 13 hod. bola sv. omša a po nej sme sa zišli v telocvični ZŠ v Kvačanoch, kde sa zabavili najmä deti, ale neskoršie aj rodičia a známi. Vytvorili sme skutočne jednu peknú „farskú rodinu.“

Marec bol obdobím pôstu, kedy sme každý piatok a nedeľu pol hodiny pred sv. omšou, mali krížovú cestu.

7.4. v Smrtnú nedeľu bola krížová cesta, ako predošlé roky, Kvačianskou dolinou. Na Veľkom Roháči, kde bolo 14. zastavenie sa na kríž položil veniec. Pre starších bola krížová cesta v kostole a viedla ju p. Harychová a bola obetovaná za kňazov. Kvetnou nedeľou 14.4. sa začal Veľký týždeň, ktorý sme posilnení na tele i na duši prežili pokojne. Vo Veľký Piatok o 9 hod. s novým dreveným krížom (starý sa zlomil) putovali, modliac sa cestou krížovú cestu, na Horekoncovú. Niesli ho štyria chlapi, ktorí sa striedali. Prvá stanica začala vonku pri kostole. V kostole pre starších viedla krížovú cestu p. Staníková a bola obetovaná k blahoslavennej sestre Zdenke Schelingsovej.

V máji 5.5 bolo prvé sväté prijímanie. Túto sviatosť prijalo 5 detí.

V júni 21.-22.6 boli u nás veľké oslavy, do ktorých bola zapojená nielen farnosť, ale celá dedina, vrátane starostu a poslancov zastupiteľstvu OÚ, Základná škola a jednotlivé zložky pri obecnej úrade v Kvačanoch. Tento dátum a rok bude zapísaný do histórie našej obce a farnosti. Bolo to 700. výročie postavenia a vysvätenia nášho chrámu a taktiež bol vdp. otcem biskupom Štefanom Sečkom vysvätený nový pevný obetný stôl, zhotovený z pieskovca. Deň pred vysviackou, v podvečer v piatok o 17.30 hod., sme mali sv. omšu, ktorú celebrol náš rodák vdp. Štefan Kojš. Zároveň to bola aj duchovná príprava pred našou veľkou slávnosťou. Po sv. omši bol

ním vysvätený aj nový drevený kríž v areáli kostola. V sobotu bola slávnostná sv. omša dopoludnia o 10.30 hod., ktorú viedol vdp. otec biskup Štefan Sečka a pozvaní kňazi nášho dekanátu. Bol pozvaný aj predošlý vdp. František Čureja, ktorý začal s opravou kostola r. 2002, ale z osobných dôvodov neprišiel. S Božou pomocou slávnosť dopadla veľmi dobre. Poobede bolo pokračovanie na ihrisku Základnej školy, kde bolo spoločné agapé, športový a kultúrny program pri hudbe a skončil zapálením vatry na Dráhach. Pri tejto príležitosti bola vydaná aj kniha, ktorej autorom je p. Ladislav Klepáč a dostala ju každá rodina a významní rodáci našej obce. Hostia a zaslúžili farníci a občania dostali rôzne pozornosti s logom 700. výročia kostola (hrnčeky, tričká, magnetky). Všetko sa finančne hradilo spolu s obecným úradom, kde spolupráca je veľmi dobrá. Pri organizovaní pomohla aj Základná škola a Poľnohospodárske družstvo, za čo im patrí veľká vďaka. Najväčšia vďaka však patrí nášmu vdp. farárovi.

V júni sme mali aj sviatok Božského Srdca Ježišovho – odpust na Dlhej Lúke. Sv. omšu celebrol spolu s našim vdp. farárom, priateľ vdp. farára Jozef Žvanda, ktorý bol u nás aj na sv. Katarínu v r. 2018. Pôsobí v Pastoračnom centre na Katolíckej univerzite v Ružomberku.

14. júla v telocvični ZŠ boli ubytovaní jezuiti s mládežou, ktorá sa pripravovala na birmovku. Boli od Trnavy. Večer mali v našom kostole sv. omšu. Prežili sme s nimi pekný duchovný zážitok. Okrem toho večer v ten istý deň do našej farnosti v neskorších hodinách prišli štyria františkáni. Putovali z Oravy Kvačianskou dolinou. Keďže sa svietilo ešte v našom kafičku v strede dediny, naša pani Anička im ochotne našla nocľah. Prenocovali u p. Helyny Harychovej, ktorá ich milo prijala, ubytovala a poskytla stravu a občerstvenie. Bol to pre ňu veľký dobrý skutok, za čo jej patrí veľké Pán Boh zaplať. Nech je pre nás vzorom. 21. júla, na návrh nášho rodáka, kňaza vdp. farára Štefana Kojša, bol zorganizovaný v Kvačanoch futbalový turnaj, ktorého organizátorom bola Bratislava za život. Futbal hrali tri mužstvá a to: Tím kňazov spišskej diecézy, Tím gól za život a naši starí futbalisti. Bolo to príjemné prežitie športového nedeľného dopoludnia i keď na začiatku zápasu sa pustil dážď. Potom sa vyčistilo. Jednotlivé zápasy boli po 25 min. Vyhrali naši futbalisti. Tím gól za život boli aj so svojimi rodinami. Pripravený bol aj program pre deti a po skončení bolo posedenie pri grilovačke.

• Krížová cesta vo Veľký Piatok

• Slúženie sv. omše s našim rodákom Š. Kojšom

• Posvätenie nového obetného stola

• Poďakovanie otcovi biskupovi Š. Sečkovi

• Púť do Chlebníc

• Svätá omša v Chlebniciach

• Víťazi futbalového turnaja „Gól za život“

• Začiatok školského roku v ZŠ

V auguste 24.8. z príležitosti sviatku Nanebovzatie Panny Márie, sme putovali do Chlebníc, kde majú kostol zasvätený k tomuto sviatku. Kto vládol išiel peši Kvačianskou dolinou, Veľkým Borovým a cez horu do Chlebníc, kto nevládol, išiel objednaným autobusom. Niektorí išli aj spojovým autobusom na Veľké Borové a odtiaľ peši do Chlebníc. Cestou pri krížoch a v kostole na V. Borovom sa pomodlili desiatok ruženca. O 13 hod., spolu s veriacimi z Chlebníc, bola sv. omša, ktorú celeburoval náš vdp. farár spolu s miestnym vdp. farárom Stanislavom Misálom. Ten nás v úvode privítal a pozval po sv. omši na agapé na farský úrad. Pred odchodom do Zuberca, sme navštívili ešte cintorín, kde sme sa pomodlili na hrobe ich rodáka vdp. Dr. Jozefa Ligoša, ktorý pred smrťou vykonával v Spišskom Podhradí na Kapituli generálneho vikára a dlhé roky pôsobil vo farnosti Veľké Borové. Plní duchovných zážitkov a dobre najedení a občerstvení v penzióne Pribiskô v Zuberca, sme sa vrátili domov. Od augusta, každý prvý piatok v mesiaci, máme večer o 20 hod. v kostole „Hodinu modlitby“. Má to byť tiché, súkromné stretnutie s Pánom Ježišom. Začína piesňou k Duchu Svätému, potom sa pomodlíme jeden desiatok slávnostného ruženca a ďalej nastane tiché rozjímanie a osobné modlitby, ďakovanie a prosby k Pánu Ježišovi. Na hlavnom oltári svietia vo svätyni len čajové sviečky. Počas rozjímania je prečítané Lackom Gromským alebo vdp. farárom božie slovo, či príbeh o nejakom svätcovi a tiché spievanie s doprovodom hudby p. Zuzky s niektorou speváčkou zo zpevokolu. Asi 7 min. pred ukončením sa pomodlíme večerné chvály (kompletorium) na daný deň. Je to duchovne veľmi pekná strávená večerná hodina. Na prvý raz nás bol veľmi pekný počet, aj ďalšie stretnutia. Vyzývame všetkých, aby sa k nám pripojili. 2.9. bol zahájený školský rok sv. omšou o 10 hod. nie v kostole, ale v budove ZŠ v Kvačanoch na dolnej chodbe, pretože pre práce vonku a silný dážď sa do kostola nedalo ísť. Sv. omšu celeburovali vdp. farár z Kvačian a Lipt. Trnovca. V závere popriali učiteľskému zboru a žiakom veľa úspechov v ich práci.

Na sviatok Sedembolestnej Panny Márie sme mali pobožnosť pri kaplnke na Hlinisku. Viedla ju p. Helenka Harychová, ktorá sa vrátila deň predtým z Medžugoria, takže nám porozprávala aj zážitky odtiaľ. Bolo dosť ľudí a bolo aj dobré počasie. Vdp. farár bol odcestovaný. 22.9. sa konal v Bratislave „Pochod za život“. Pred tým sme sa každý deň po sv. omši, modlili deviatnik k tejto dôležitej akcii.

18.10. na celom Slovensku sa modlili sv. ruženec deti. Bolo to vyhlásenie sv.

otca Františka v misijnom týždni pod názvom „Milión detí sa modlí ruženec“. Aj u nás sa modlili deti, striedavo chlapci a dievčatá. Bolo ich 13. V tento deň sme mali aj krížovú cestu za misionárov, ktorí boli niektorí, pre ich povolanie aj zavraždení. U nás to bola sestra Veronika Rázgová, sl. Danica Olexová, páter Hermanovský. 1.11. – Sviatok všetkých svätých. Pobožnosť, ako vždy, bola na oboch cintorínoch. Bolo pekné počasie, bez snehu a vetra. V dušičkový týždeň po sv. omši sme sa pri kríži modlili za našich zomrelých (Otče náš, Zdravas, Verím v Boha a Odpočinutie večné). Každou sv. omšou, sv. prijímaním, sme za osem dní pre našich najbližších príbuzných vyprosovali odpustenie hriechov, ktorých sa počas pozemskej púti dopustili. Na hrobch kňazov, kde dakedy bol cintorín horeli počas celých 8 dní sviečky. Od 11.11. pondelok, kedy väčšinou pondelky nebývajú sv. omše, začalo u nás, alebo vzniklo u nás „modlitbové spoločenstvo matiek“. Hlavnou koordinátorkou je p. Helenka Harychová, ktorá už v takomto spoločenstve bola v Lipt. Mikuláši a je to v mnohých farnostiach. Predniesla to nášmu vdp. farárovi a on veľmi ochotne to vyhlásil aj v oznamoch a býva to väčšina v pondelky, keď nie je sv. omša. Mali sme to už 3 krát a účasť žien bola pekná. Pozývame aj ďalšie ženy, aby sa k nám pridali. Sú to modlitby z knižičky, vydaná pre matky, za naše deti, vnúčatá, lebo doba je zlá a treba sa nám veľa modliť za mladých, za ich budúcnosť. Už sme aj požiadali o registráciu. 22.11. sa konalo na farskom úrade stretnutie mladých – bývalých birmovancov. V budúcnosti, ako ich informoval vdp. farár, takéto stretnutia sa budú konať 1 krát mesačne. 24.11. sme mali odpust, slávnosť Sv. Kataríny a zároveň sviatok Krista Kráľa (koniec liturgického roka 2019). Hlavným celebrantom spolu s našim vdp. farárom, bol vdp. kaplán z Lipt. Mikuláša Roman Saniga, ináč rodák z Liptova z Lipt. Revúc. Naše srdcia veľmi obohatil po stránke duchovnej.

1.12.-1. adventná nedeľa. V kostole na venci bola zapálená prvá adventná sviečka. Nech táto sviečka – svetlo sa zapálilo aj v našich srdciach a stíšene, aby sme očakávali na príchod nášho Spasiteľa Ježiša Krista. 6. 12. sme po sv. omši v kostole privítali Sv. Mikuláša, ktorý deťom rozdal balíčky. Odvážlivci mu zarecitovali pekné básničky a nakoniec musel za balíček zarecitolovať básničku aj duchovný otec. 11.12 začali roratné sv. omše.

Na konci môjho článku Vás chcem ešte oboznámiť, čo sme vo farnosti vykonali počas roka po stránke materiálnej:

• 13.5. - rozbil sa kamenný schodík pred obetným stolom a po celej šírke sa osadil nový schodík

• *Výstavba nového chodníka okolo kostola*

- 3.-7.6. – oprava fajčiarní a okolo kostola (cokel a múr)
- 11.-13.6. - oprava a bielenie fary zvonka
- 12.6. – zvráňanie a natieranie novej brány na fare
- 17.-18.6. – zapucovanie a natieranie múru okolo kostola
- 2.9. – začiatok kopania chodníka okolo kostola, ktorý sa robil celý mesiac až do 4.10., kedy bola veľká brigáda.

Všetkým, ktorí sa podieľali na týchto prácach, ale i na iných prácach vykonaných vo farnosti v mene svojom i v mene farskej rady vyslovujem úprimné Pán Boh zaplať. Veľké Pán Boh zaplať patrí nášmu duchovnému otcovi, ktorý nás počas roka duchovne povzbudzoval, ale i za fyzickú prácu, ktorú vykonával najmä pri robení chodníka a taktiež pri organizovaní akcií, ktoré sme počas roka vo farnosti mali. Nech ho i naďalej Pán Boh požehnáva hlavne zdravím a Božím požehnaním.

Svoj článok ukončím krátkym veršom.

„Nad Betlehemom jasná hviezda, to prekrásne znamenie, príchod svetla, lásky, šťastia, nositeľa nádeje.“

POKOJNÉ VIANOCE A POŽEHNANÝ NOVÝ ROK Vám praje

Tajomníčka FR, V.S.

Opustili nás:

- p. Anna Žiaková 86- ročná
- p. Mária Čendulová 73-ročná
- p. Ľudmila Matajová 76-ročná
- p. František Kuna 75- ročný (naš rodák z Dlhej Lúky)
- p. Jozef Bačo 67-ročný
- p. Emilia Batizová 94-ročná (pohreb v Lipt. Sielnici)
- p. Margita Stajníková rod. Maľugová 95-ročná naša rodáčka

Činnosť farskej charity Kvačany v roku 2019

Charita sa denne stretáva s dôsledkami chudoby. Chudoby finančnej, no v dnešnej modernej dobe čoraz častejšie chudoby vzťahov. Mnohým ľuďom, ktorých chudoba vytlačila na perifériu spoločnosti, práve charita pomáha vrátiť sa do života. Charita v našej obci pomáha pomaly 25 rokov.

Konkrétne aktivity

- ❖ **5.1.2019** odnesené teplé vetrovky a teplé nohavice pre bezdomovcov v Liptovskom Mikuláši
- ❖ **5.4.2019** čistenie okolia kríža na Suche
- ❖ **27.4.2019** stretnutie charít v Liptovskom Hrádku
  - Caritas v preklade znamená milosrdenstvo. Pán Ježiš povedal: chudobných bude medzi vami vždy dosť. Keď podávame bližnému aj pohár vody, máme to robiť s láskou, nie arogantne a povýšenecky.
  - V rodine by mala charita prinavrátiť vieru láskou, modlitbou a svedectvom.
  - Prijali sme Krista, ale bez kríža, bolesti a utrpenia. Všade pociťujeme nedostatok milosrdenstva.
  - Keď dáme priestor Bohu, on začne v nás rásť. Nevieime si pripustiť pomoc Božiu, že Pán Boh stojí pri nás a pomáha nám. Pripisujeme to náhode, šťastiu alebo prírodným javom.
- ❖ **26.5.2019** bolo 100 rokov od príchodu školských sestier sv. Františka. Zúčastnili sme sa na sv. omši

v Okoličnom a prispeli srdiečkami, ktoré reholné sestry rozdávali po sv. omši s modlitbou sv. Františka.

- ❖ **4.10.2019** Trnavská arcidiecézna charita poriadala púť charít.

Keď Ti narastú problémy, volaj mi a ja Ti odpoviem ž. 86,7

Program:

- 08.00 registrácia
- 09.30 Katedrála sv. Jána Krstiteľa- modlitba sv. ruženca
- 10.00 Sv. omša
- 10.00 otvorenie púte
- 11.30 – 13.00 možnosť vstupu na Mestský vežu, kostol najsv. Trojice, kostol sv. Jakuba
- 13.00 oceňovanie pracovníkov a dobrovoľníkov
- 14.20 orgánový koncert Stanislava Šurina
- 14.55 záver púte
- 15.00 Korunka Božieho milosrdenstva
- 15.15 návšteva kaplnky Panny Márie Trnavskej

Program bol pestrý, veľa sme si odniesli. Za povšimnutie stojí projekt Hlinený dukát je to šanca pomôcť s láskou a rozumom. Mnohí ľudia podajú pomocnú ruku žobrákom tak, že otvoria svoje peňaženky. Takto však napomáhajú ich problémom, ktoré sú stále väčšie a väčšie. Cena dukátu je jedno euro. Darujete ho človeku v núdzi a on zaň dostane v charitnom centre balíček potravín, prípadne teplú stravu.

Oktober mesiac úcty k starším

Slová, ktorými sa prihovril mne a môjmu manželovi SMS-kou môj syn, určite oslovia všetky mami a otcov našej farnosti.

Chcel by som zložiť slová

vo svete známe

len jeden originál

čo patrí mame.

A tiež zložiť niečo

čo masy osloví

chcel by som venovať

dobrému otcovi.

Už veľa básnikov

krútilo tieto slová

ako mám vymyslieť

ďalší originál znova.

Dlho som hľadal

už som to takmer vzdal

s vekom však prišiel rozum

a ja mám svätý grál.

Všetko navôkol sviety, všade je kopec svetla.

Isto sa niečo deje. A je to niečo veľkolepé.

Ale čo ten pocit tmy, ktorý pohlcuje všetky tie svetlá?

Nemalo by byť svetlo všade, keď je ho tak veľa?

Otázky, ktoré si žiadajú odpoveď.

Celý problém bude však zrejme spočívať v niečom inom.

Elektrina funguje. Ale pocit sa nedá zastrčiť do zásuvky (LG)

Viem, že to trvalo
viem, prešiel dlhý čas
vrásky sa prehĺbili
tiež odpadol mi vlas.
No nech som akokoľvek
z tých Kvačian vzdialený
vždy spomínam na ľudí
najdrahších na zemi.
Chcel by som zložiť slová
krútim ich tak či tak
a predsa neverím,
že vyjadria môj vďak.
Ťažko posplietat slová,
ktoré už splietli iní
čo by sa „zarezali“
do otca maminy.
No a tak s pocitom
bázlivého žiaka
napíšem len slovo
to slovo je VĎAKA

Majo

Október úprava hrobov a krížov
na morovom, hlavnom a Dlholúckom
cintoríne

- ❖ **11.11.2019** čistenie kríža a okolia
kríža od lístia na Suchej
- ❖ **20.11.2019** zdobenie medovníčkov
v kláštore – výťažok na misie
- ❖ **25.11.2019** naša charita napiekla
srdiečka pre reholnú sestru Júliu na
trhy do Bratislavy – výťažok šiel pre
chudobných
- ❖ **13.12.2019** sme darovali pobalené
medovníčky na predaj Cirkevnej ško-
le v L. Mikuláši. Výťažok šiel na misie.
Akcia bola spojená so zdobením me-
dovníčkov v Katolíckom dome

Chcela by som poďakovať všetkým
členkám za ich činnosť v charite, pomoc
farskej rade a najmä tým ktoré sa starajú
o ťažko chorých spoluobčanov. Všetkým
vyslovujem veľké Pán Boh zaplať.

koordinátor FCH MK

HLAS V OBCI KVAČANY

Činnosť obecného úradu v roku 2019

Obec Kvačany sa začiatkom roka 2019
zaoberala prácami, ktoré sa vykonávali
na požiarinej zbrojnici. Po dokončení
týchto prác nasledovalo vecné a finanč-
né vyhodnotenie poskytnutej dotácie zo
štátneho rozpočtu a následné zaslanie
na Ministerstvo vnútra SR. Týmto boli

práce v roku 2019 na požiarinej zbrojnici
ukončené, ale aktívne sa sledovali nové
výzvy, cez ktoré by sme pomohli získať
ďalšie finančné prostriedky nad rámec
rozpočtu a oplátilo sa. Na základe Výzvy
číslo V. P HaZZ 2019 na predkladanie
žiadostí o poskytnutie dotácie zo štátne-
ho rozpočtu prostredníctvom rozpoč-
tovej kapitoly Ministerstva vnútra SR
vyhlásenej 7.5.2019 Obec Kvačany spraco-
vala a zaslala dňa 19.6.2019 žiadosť na
získanie ďalších finančných prostriedkov
na vybudovanie vnútorných priestorov
požiarinej zbrojnice. Po prekontrolovaní
a vyhodnotení žiadostí Ministerstvom
vnútra SR boli Obci Kvačany pridelené
finančné prostriedky v sume 11.264,06
€, ktoré budeme môcť preinvestovať v
roku 2020. Prostredníctvom výziev o
dotáciu, Obec Kvačany pre DHZ, do
dnešného dňa už získala prostriedky v
celkovej sume 41.264,06 €.

V priebehu mesiaca február obecné
zastupiteľstvo riešilo nákup kosačky na
kosenie verejných priestranstiev. Pre-
behol prieskum trhu, na základe čoho
obecné zastupiteľstvo vybralo kosačku aj
s príslušenstvom v hodnote 12.845,00 €.

V mesiaci marec Ministerstvo život-
ného prostredia Slovenskej republiky o
poskytnutí podpory formou dotácie z
Environmentálneho fondu rozhodlo o
poskytnutí finančnej dotácie vo výške
160.000,00 € na protipovodňové opatrenie
v Obci Kvačany.

Získaniu týchto prostriedkov pred-
chádzalo:

- spracovanie projektovej dokumentácie
v roku 2012,

- v priebehu rokov 2013 – 2015 získa-
nie potrebných vyjadrení na stavebné
povolenie a samotné stavebného
povolenia,
- v roku 2015 prvé podanie žiadosti o
dotáciu na rok 2016,
- v roku 2016 druhé podanie žiadosti
o dotáciu na rok 2017,
- v roku 2017 tretie podanie žiadosti o
dotáciu na rok 2018,
- v roku 2018 štvrté podanie žiadosti
o dotáciu na rok 2019,
- prieskum trhu na zhotoviteľa o die-
lo.

Po pridelení finančných prostriedkov:

- podpísanie zmluvy s Environmen-
tálnym fondom a zmluvy o dielo so
zhotoviteľom,
- samotná realizácia diela /obec
16.690,69 €, štát 160.000,00 €/,
- vyhodnotenie projektu a zaslanie na
Environmentálny fond,
- dňa 16.10.2019 bola vykonaná admi-
nistratívna finančná kontrola z Envi-
ronmentálneho fondu.

V priebehu roka sa nám podarilo
zrealizovať stiahnutie ornice a vysypa-
nie cesty štrkom v novovytvorenom
stavebnom obvode Trávniky v hodnote
41.378,32 €.

Za cintorínom v Kvačanoch sa vyčis-
til kanál popri ceste vedúcej na strelnicu
a tým sa stiahla dažďová voda do potoka
a nedochádza tak za dažďového počasia
k tečeniu vody a nánosom blata na cestu
a popred cintorín.

Na miestnych komunikáciách, pod
správou Obce Kvačany, sa opravili výtl-
ky o celkovej výmere 306,07 m², v sume
8.080,25 €.

V mesiaci december bola spracova-
ná a podaná žiadosť o dotáciu na Envi-
ronmentálny fond, v ktorej sme žiadali
finančné prostriedky v sume 81.603,88 €
na utopenie obvodových múrov, výmenu
okien a plynového kúrenia v Kultúrnom
dome.

Obec Kvačany v decembri tiež spraco-
vala a podala žiadosť na Environ-

mentálny fond o finančné prostriedky v sume 3.393.368,48 € na vybudovanie verejnej kanalizácie. Ak by obec bola úspešná a dostala požadovanú sumu, musí sa z vlastných zdrojov podieľať na spolufinancovaní sumou 169.668,42 €, čo predstavuje 5% požadovanej celkovej sumy diela.

V roku 2019 boli v rámci legislatívy schválené:

- Všeobecne záväzné nariadenie Obce Kvačany č. 1/2019 o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach, ktorých zriaďovateľom je obec Kvačany,
- Všeobecne záväzné nariadenie Obce Kvačany č. 02/2019 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie dochádzky do materskej školy,
- Dodatok č. 1 k VZN č. 3/2015 o nájme nebytových priestorov vo vlastníctve Obce Kvačany,
- Dodatok č. 1 k VZN Obce Kvačany č. 5/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Kvačany,
- Dodatok č. 8 k VZN č. 2/2013 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia na rok 2013.

Na záver poďakovanie patrí všetkým poslancom, členom komisií, pracovníkom Obecného úradu, MŠ, ZŠ, podnikateľským subjektom a organizačným zložkám obce ako aj občanom, ktorí sa v roku 2019 podieľali na prácach v obci, pri organizovaní športových aktivít alebo podujatí.

Cena pre štyroch učiteľov z Liptova

Ministerstvo školstva pri príležitosti Dňa učiteľov udeľuje ocenenie nesúce meno svätého Gorazda. Ide o morálne ocenenie, ktoré udeľujú ministri školstva od roku 1999 pedagógom, školským pracovníkom a pracovníkom v iných oblastiach spoločenského života, ktorí vykonali záslužnú prácu pre školy a žiakov.

Štvorica liptovských pedagógov dostala ocenenie od ministerstva školstva a medzi nimi bola aj riaditeľka Základnej školy v Kvačanoch Mgr. Mária Ry-páková, ktorej ministerka školstva odovzdala malú medailu svätého Gorazda. Ocenenie dostala pri príležitosti pracovného jubilea a hlavne za dlhoročný osobný prínos k rozvoju kvačianskej školy, schopnosť hľadať riešenia a snahu o vytváranie dobrých vzťahov v komunite, za čo jej v mene Obecného úradu Kvačany, ako zriaďovateľa Základnej školy Kvačany, ďakujeme.

Nedajte šancu zlodejom, aby mali pekné Vianoce za Vaše peniaze

Aj keď do Vianoc nám zostáva ešte pár dní, čas nakupovania vianočných darčiekov je už v plnom prúde.

Obdobie predvianočnej prípravy je hektické, uponáhlané a kritické z viacerých hľadísk. Svoje myšlienky sústredíme na výber darčiekov a stávame sa menej pozornými a ostražitými. A práve naša nepozornosť dáva príležitosť zlodejom a podvodníkom.

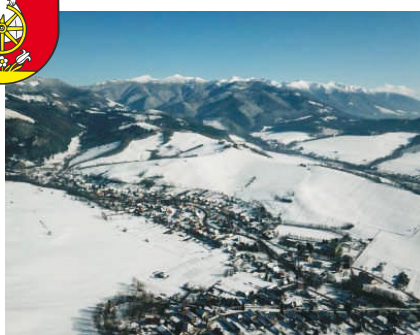
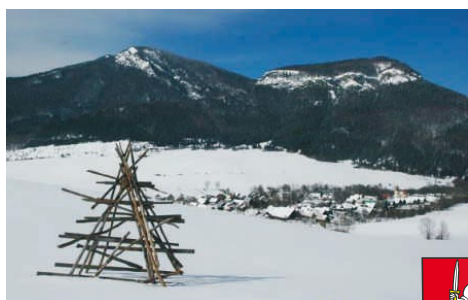
Preto skôr ako sa vyberiete na vianočné nákupy Vám polícia dáva do pozornosti niekoľko odporúčaní:

Chráňte si svoje osobné veci, doklady a peniaze. Doklady a peňaženku si nenechávajte na miestach, odkiaľ je ich možné ľahko vytiahnuť - v zadnom vrecku nohavíc, vo vrecku kabáta, na vrchu kabelky alebo nákupnej tašky. Kabelku majte poruke, zásadne ju nosíte uzatvorenú. Tašky a kabelky nikam neodkladajte a nikdy ich nenechávajte bez dozoru. Pri nakladaní tovaru do kufra auta z nákupného košíka si nenechávajte kabelku či doklady odložené bez dozoru na sedadle vozidla.

Ak je to možné, vyhýbajte sa tlačenicí. Ak sa nedá tlačenicí vyhnúť, dobre sa na ňu pripravte. Peňaženku a osobné doklady majte pri sebe napr. vo vnútornom vrecku kabáta zapnutom na zips alebo gombíkom. Majte na pamäti, že vreckári pracujú v skupinách a tlačenicia im uľahčuje „prácu“.

Pri nákupoch Vám odporúčame využívať možnosť platby platobnou kartou a nenosiť pri sebe väčší obnos peňazí. Ak máte pri sebe väčšiu hotovosť, majte peniaze rozdelené na menšie čiastky. Ak patríte k tým, čo potrebujú mať zapísaný PIN kód, nikdy ho nemajte uložený spolu s platobnou kartou. Pri výbere hotovosti z bankomatu chráňte svoj PIN kód. Ak Vám ukradli alebo ste stratili platobnú kartu neodkladne kontaktujte banku, aby kartu zablokovala a zabránila tak neoprávnenému výberu peňazí z Vášho účtu. Stratu alebo krádež občianskeho preukazu nahláste na najbližší útvar Policajného zboru, pre prípad jeho zneužitia.

Vaše cenné veci nie sú v bezpečí ani v motorovom vozidle. Pri opustení svojho vozidla, hoci len na krátky čas, nenechávajte na sedadlách kabelky, tašky, mobilné telefóny, cenné predmety. Po opustení vozidla sa treba presvedčiť,

Veľa zdravia, šťastia a porozumenia, vianočné dni plné pohody, do nového roku 2020 veľa síl a naplnenie Vašich túžob praje obecné zastupiteľstvo a starosta obce Kvačany.

či je riadne uzamknuté.

Ak ste sa rozhodli pre nakupovanie cez internet, používajte len overené internetové obchody. Pri objednávaní tovaru cez internet používajte len dôveryhodné a zabezpečené internetové pripojenie. Odporúčame pozrieť si referencie internetového obchodu. Ak máte pochybnosti alebo na stránke nenájdete odpovede na vaše otázky, kontaktujte telefonicky zákaznický servis. Ak na Vaše otázky nedostanete kvalifikovanú odpoveď, berte do úvahy, že pri riešení skutočného problému súvisiaceho s nákupom to môže byť podobné. Zvážte, či nákup uskutočnite.

Každoročne v predvianočnom období v uliciach miest pribúda množstvo verejných zbierok na rôzne účely, najčastejšie však na pomoc chorým. Žiaľ, objavujú sa aj falošné zbierky, ktoré sú organizované rôznymi podvodníkmi. V tejto súvislosti odporúčame občanom aby boli obozretní a nedali sa podviesť. Ak máte pochybnosti o pravosti zbierky, no chcete prispieť a podporiť dobrú vec, môžete finančný príspevok zaslať priamo na bankový účet, resp. prostredníctvom darcovskej SMS.

Predvianočný stres, nervozita a s tým spojená znížená pozornosť sa prejavujú aj na cestách. Preto žiadame všetkých účastníkov cestnej premávky, aby dodržiavali dopravné pravidlá, prispôsobili svoju jazdu poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky, správali sa disciplinovane, a boli ohľaduplní k ostatným účastníkom cestnej premávky.

54-ročná základná škola stále inovuje

I keď Základnú školu v Kvačanoch v tomto školskom roku navštevuje iba 157 žiakov, využívame túto príležitosť na individualizáciu vzdelávania. Usilujeme sa „ušiť“ vzdelávanie na potreby a možnosti každého dieťaťa. Podporou pedagógom školy sú 4 asistenti učiteľa, jeden školský špeciálny pedagóg a v špeciálnej triede sú špeciálnym pedagógom vzdelávaní žiaci s mentálnym postihnutím. Prispelo k tomu aj 10 najvýznamnejších aktivít školy od septembra 2019:

1. Týždeň s Fenoménmi sveta – projekt Komunikácia
2. Záhradná slávnosť: komunitná oslava nového školského roka a privítanie prvkov
3. Projekt Škola inkluzionistov, projekt Škola bez nenávisti a ďalších 5 projektov realizovaných školou počas školského roka
4. Dva veľké futbalové zápasy v Bratislave so žiackymi divákmi
5. Celoslovenská súťaž v rétorike Mládež a odkaz A. Dubčeka – víťaz J. Valo, žiak 8. triedy
6. Školský workshop Bezodpadové potravinárstvo
7. Atletické Majstrovstvá Slovenska Viacboj všestrannosti: žiaci školy získali 1., 2. a 5 miesto
8. Projekt Superodvaháci vytvorený i realizovaný žiakmi školy i divadielko „Morho!“ v prevedení žiakov školy v Múzeu Čierny orol
9. Opereta v Košiciach, exkurzia v Trenčíne i pracovné dielne v Budatíne: naše cesty za ďalším zážitkovým vzdelávaním
10. Činnosť stolnotenisového krúžku s výbornými výsledkami: dievčatá 3.miesto a chlapci 1. miesto - postúpili na kraj !

To sú základné titulky o podujatiach Základnej školy v Kvačanoch. Podrobnejšie sa o nich a o niektorých ďalších môžete dočítať na stránke školy <https://zskvacany.edupage.org/>.

Sú potvrdením toho, že činnosť školy je pestrá, otvorená novým možnostiam, vytvárajúca príležitosti a rozvíjajúca každý objavený talent nášho žiaka.

Zamestnanci školy vo Wieliczke

Päť užitočných rád pre rodičov ako prežiť Vianoce s deťmi

1. Neupratujte, hrajte sa!
Keď sa spomenú Vianoce, každá žena si hneď predstaví svoju domácnosť, čo všetko v nej treba upratať. Zmyslom Vianoc však nie je vyleštený byt, ale prežitie spoločných chvíľ v kruhu rodiny. Deti vám určite odpustia prach na poličke a neumyté okno, ak sa s nimi zahráte Človeče, nehnevaj sa!
2. Nedávajte pod stromček hračkárstvo, darujte zážitok.
Príliš veľa hračiek pod stromčekom deti len rozptyľuje, nevedia si vychutnať ani jednu. Kvantitu nahraďte kvalitou. Darujte niečo, z čoho bude mať dieťa zážitok, na ktorý nezabudne.
3. Nedarujte zoznamy, darujte prekvapenie.
Deti zvyknú dopredu žiadať od rodičov a starých rodičov dlhé zoznamy, čo im má Ježiško doniesť. Aj keď im ho celý splníte, nie sú spokojné. Určite viac ocenia prekvapenie. Ako dobrí rodičia predsa viete, po čom im srdce píšeť.
4. Neprejedajte sa, hýbte sa!
Na Vianoce sa nám objem žalúdka nezväčší, nemali by sme sa zbytočne prejedat'. Často jedávame len pre oči, nie z potreby organizmu. Vianočné ničnerobenie by sme mali nahradiť aktívnym pohybom, či už športom alebo vychádzkami do prírody.
5. Neorganizujte prehnane, nechajte priestor spontánnosti!
Príliš vážnosti v tradíciách a trvaní na istých nemenných postupoch niekedy môže mať opačný efekt. Vychutnajte si aj štedrú večeru v kruhu celej rodiny v príjemnej nálade.

Príjemné Vianočné sviatky Vám prajú pedagógovia ZŠ Kvačany.

Záhradná slávnosť

Bezodpadové potravinarstvo nadchlo deti k zdravej výžive

„Odvaháci“ s prvákmi

Vítazi okresného kola

Úspešné flórbalistky

Škola hrou

Vzhľadom k narastajúcemu percentu žiakov s výchovno-vzdelávacími potrebami aj v našej škole sa stáva kľúčovou oblasťou inklúzia. Snažíme sa prijať a rešpektovať každého žiaka s jeho špecifickými potrebami. Aj to bol dôvod účasti riaditeľky školy Mgr. Márie Rypákovéj a jej zástupkyne Mgr. Antonie Matuškovéj na päťdňovom seminári Škola hrou v českom Olomouci, ktorý organizovala česká vzdelávacia firma Agamos v rámci projektu Erasmus+ v dňoch od 25.11. do 29.11.2019.

Seminár pozostával z piatich štruktúrovaných kurzov, ktoré viedli odborníci s dlhoročnou praxou. V prvom bloku Naučme deti učiť sa išlo o tréning jednoduchých a účinných metód, ako efektívnejšie využívať mozgovú kapacitu a zároveň trénovať pamäť. Druhý blok Prečo si deti navzájom ubližujú bol zameraný na odlíšenie šikanovania od bežných detských šarvátok. Účastníci kurzu sa naučili vnímať signály šikany, jej charakteristiku, podmienky a príčiny vzniku, osobnosť šikanujúceho a osobnosť obeť. Dozvedeli sa ako ná-

šikanu riešiť a aké pedagogické metódy na prijat. V treťom bloku Špeciálne vzdelávanie v práci s dieťaťom s PAS (špecifický autistického spektra) v ZŠ sa zúčastnili zoznámili so špecifickým vzdelávaním detí s poruchami učenia a učiteľom. V štvrtom bloku Očnom vzdelávaní na základnej škole v rámci 7. bloku Hry do školy patria si učiteľmi sami na sebe vyskúšali aktivity a učili sa novými metódami. Išlo najmä o rozvoj vnímania okolia cez základné zmysly, akými sú čuch, hmat, sluch, chuť. V piatom bloku Zdravá a bezpečná komunikácia a duševná hygiena sa učili pracovať so stresom, s ťažkými situáciami a psychohygienou. Dozvedeli sme sa o manipulatívnych technikách, spôsobe manipulácie a obrany. Účastníci kurzu získali prehľad o kľúčových informáciách a základoch zručností v medzilidskej komunikácii, asertivite – ako základe pre zdravé, bezkonfliktné vzťahy.

Vo voľnom čase sme spoznávali kultúrne a historické artefakty Olomouca. Navštívili sme Arcidiecézne múzeum, Baziliku navštívenia Panny Márie na Svatom Kopečku a Vlastivedné múzeum, kde bol práve vystavený originál najstaršej keramickej sošky na svete, Věstonickéj Venuše, ktorú zapožičalo Moravské múzeum v Brne.

Výstupy zo semináru spracujeme a odprezentujeme všetkým pedagógom v rámci vyučovacieho procesu formou otvorených hodín. Uplatňovaním nadobudnutých zručností tak projekt prispeje k európskym prioritám – k zvýšeniu funkčnej gramotnosti žiakov, podporí ich kritické myslenie a zlepši vzťahy v spoložití detí s rôznymi potrebami.

Dieťa, ktorému zasejeme do srdca lásku, je naším tichým víťazstvom

Každé dieťa je jedinečné a v každom jednom sa ukrýva potenciál urobiť svet trochu lepším miestom. Deti sú našou budúcnosťou. Súčasne nám však pripomínajú minulosť, na ktorú sme už takmer zabudli. Obdivujeme ich úprimnú radosť a smežeme sa na ich hrách.

„Deti sú neskutočne dôležité. Oni sú budúcnosťou sveta.“ – Elton John

Našou víziou je vytvorenie šťastného detstva zabezpečením istoty a harmónie, ktoré dodá deťom materskej školy silu k zvládnutiu ďalších úloh. Školský vzdelávací program našej materskej školy je vytvorený na základe Štátneho vzdelávacieho programu, ktorý určuje základné požadované spôsobilosti predprimárneho vzdelávania a vychádza z humanistických princípov v predškolskej výchove a vzdelávaní. Hlavným cieľom je rozvíjať a podporovať zdravé sebavedomie a sebaistotu detí, rozvíjať a podporovať ich jedinečnosť.

Počas celého školského roka organizujeme rôzne aktivity a podujatia pre naše deti. Pomocou projektu TESCO – Vy rozhodujete, my pomáhame sme zrealizovali interaktívnu záhradku za poznaním. Našou hlavnou úlohou je podnietiť čo najviac aktivít na podporu pozitívnej environmentálnej zmeny. Zapojili sme sa do projektu Zelená škola, ktorý sme aj vyhrali. Zelená škola je výchovno-vzdelávací eko program určený pre materské, základné a stredné školy, ktoré chcú zmeniť seba a svoje okolie. Cieľom programu je podpora školských komunít, v ktorých si ich členovia vyskúšajú čaro i nástrahy spolupráce. Žiaci s pomocou učiteľov a rodičov riešia reálne potreby svojej školy a okolia, čím pomáhajú k pozitívnej zmene. Ako každý rok máj je veľmi dôležitý mesiac. Je to mesiac, ktorý

patrí našim mamám, starým mamám, tetám.... Druhú májovú nedeľu sme oslávili v kultúrnom dome ich sviatok. Deti si nacvičili krásny program. Keďže aj deti sú veľmi dôležité pripravili sme pre nich niečo pekné na Deň detí. Pri príležitosti Dňa detí sme navštívili Handy Dandy. Tento rok sme pre deti zorganizovali výlet do Terchovej – lanový park. V mesiaci jún sa predškôláci zúčastnili predplaveckého výcviku. Vo výchovno-vzdelávacom procese sme veľmi často využívali našu interaktívnu záhradku. Zasiali sme spolu s deťmi zeleninu a starali sme sa o ňu. Deti polievali, vytrhávali burinu, kompostovali. Počas celého školského roku sme u detí rozvíjali a prehľbovali vzťah k ľudovým tradíciám (Vianoce a s tým spojené pečenie medovníkov, fašiangy, Veľká noc, Deň Matiek a Deň detí.....)

V školskom roku 2019/2020 sme do materskej školy prijali 21 detí. Deti čakala krásne vymalovaná a obnovená škôlka. Začiatok školského roka pre našich najmenších sme sa snažili spríjemniť rôznymi aktivitami v našej materskej škole. Deti sa aklimatizovali a veľmi sa im zapáčilo v kolektíve. Na začiatku septembra nás navštívilo divadlo Príbeh – Hudobné nástroje. Zorganizovali sme tradične deň chôdze na poľnohospodárske družstvo, návštevu soľnej jaskyne, návštevu Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši, návštevu Hippoclubu v Lipt. Sielnici, zdobenie vianočného stromčeka a vianočná besiedka spojenú s príchodom sv. Mikuláša.

K tomu aby sa deti mohli v materskej škole vzdelávať zážitkovým učením sme vybudovali počas letných prázdnin dopravné ihrisko. Vďaka aktivitám na dopravnom ihrisku si deti upevňujú dlhodobé základné vedomosti a zručnosti zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách. Škôlkari mali možnosť vyskúšať si nové kolobežky, zároveň sa vystrojili reflexnými vestami a ochrannými prilbami. Deti tak majú možnosť oboznamovať sa každodenne interaktívnou a hravou formou so zásadami cestnej premávky.

Cieľom dopravnej výchovy v MŠ je pripraviť deti na budúci samostatný a zodpovedný pohyb v cestnej premáv-

ke v súlade s etickými princípmi a v praktických situáciách uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v role chodca, spulujazdca, kolobežkára, cyklistu, korčuľára, cestujúceho v hromadnej doprave i potenciálneho vodiča motorového vozidla. Dopravná výchova v materskej škole nie je len o výučbe a znalosti dopravných značiek a pravidiel, ale predovšetkým o rozvoji všetkých zmyslov, ktoré dieťa ako účastník cestnej premávky nevyhnutne potrebuje. Ak sa deti naučia, že aj keď sa hrajú musia vnímať kamaráta, rešpektovať ho, dodržiavať pravidlá hry, rozvíjame u nich ich životné postoje, ktoré sa budú môcť uplatňovať pri pohybe v dopravnom prostredí. Takto si deti môžu pravidelne osvojovať správne návyky bezpečnosti na cestách. Za spoluprácu pri vybudovaní dopravného ihriska ďakujeme rodičom – Martin Odlevák a Rastislav Tkáč, Milanovi Tkáčovi, P. Šimovčekom a robotníkom a Obecnému úradu Kvačany. Dopravné ihrisko sme vybudovali za peniaze, ktoré sa zarobili z plesov materskej školy za dva roky. Všetkým veľké ďakujem za akúkoľvek pomoc, či pri organizovaní, príspevkom do tomboly, alebo účasťou na plese. Dňa 9. novembra 2019 sa konal 11. ročník plesu rodičov a priateľov materskej školy. Do tanca nám zahrála živá hudba - Duo Navista. Osvetlenie a ozvučenie nám poskytol p. Marián

Fitt. Ďakujeme všetkým, ktorí prispeli akoukoľvek pomocou, aby sa nám podarilo podporiť našich najmenších.

Pretože nám záleží na vývoji vašich detí, sme sa zapojili do rôznych projektov: Svet plastelíny, Nadácia VÚB egrant- Eko záhrada, ktorá vzdeláva, TESCO – Vy rozhodujete, my pomáhame - Ekodvor, Nadácia poštovej banky – Vitajte starý, stará v MŠ, MPC – Zdravotný asistent.

Tento rok sme jednotriedna materská škola. Aj napriek obavám, som presvedčená, že deti sa vzájomne akceptujú, dopĺňajú jeden druhého a pomáhajú si. Vzdelávacie aktivity riadené učiteľkami vytvárajú priestor pre vzájomný kontakt medzi deťmi, sú orientované na oboznamovanie, získavanie zručností a vedomostí a správnych návykov u detí. Spolupracujeme už niekoľko rokov so špeciálnou pedagogičkou pani Mgr. M. Nedelkovou, ktorá sa venuje jedenkrát týždenne predškôlakom a pani učiteľky okrem každodenných vzdelávacích aktivít, ktoré musia splniť podľa štátneho vzdelávacieho programu sa venujú predškôlakom metódou podľa Elkonina – tréning fonematického uvedomovania.

Verím, že zmeny, ktoré prinesie školský rok 2019/2020, dokážu prispieť k naplneniu čo najviac našich spoločných očakávaní. Preto vykročme do Nového roka s dobrou náladou na základe vzájomnej úcty a spolupráce.

Nech vianočný zvonček šťastím Vám zvoní, nech vianočný čas v lásku sa zmení, a tak krásne ako sa hviezda ligoce, tak nádherné a tajomné Vám prajeme Vianoce...

Bc. Martina Tkáčová

Rady a tipy na eko-Vianoce!

Hoci sú Vianoce časom hojnosti a dostatku, neplytvajte zbytočne. Prinášame vám rady a tipy, ako sa správať na Vianoce ekologickejšie.

1. Na balenie darčiekov využite aj darčekové obaly z predošlých rokov alebo materiály, ktoré máte poruke.
2. Darček sa dá zabalíť aj do prázdneho obalu od chipsov – obráťte ho na opačnú stranu, očistite a máte pred sebou strieborný obal na darček.
3. Miesto kúpy stromčeka si môžete naaranžovať čečunu, prípadne si ozdobiť stromček zasadený v kvetináči.
4. Do ovládačov a detských hračiek kupujte dobijateľné batérie.
5. Kupujte ekologické darčeky, akými sú napríklad výrobky vyrobené z dreva pochádzajúceho z trvalo udržateľného lesného hospodárstva.
6. Zaoštarajte pre svojich blízkych nemateriálne darčeky – zážitky, lístky do kina či divadla, výlety, let balónom alebo rôzne kurzy.
7. Vianočný veniec nemusí byť iba kruh z umelého ihličia, ovešaný trblietavými ozdobami. Použite napríklad staré látky, korkové uzávery či drevo.
8. Ak dostanete novú elektroniku – mobil, počítač či tablet – nehádzte tú starú do komunálneho odpadu, ale odneste ju do elektropredajne či na zberný dvor.

A nezabúdajme, že triediť odpady netreba len na Vianoce. Len vytriedený odpad sa dá zhodnotiť a recyklovať, preto sa riadte pravidlami triedenia svojej obce.

ENVI-PAK®

Demografia obyvateľstva v roku 2018 v Kvačanoch

• stav obyvateľstva k 1.1.2018	549
• prisťahovaných	5
• narodených detí	6
• odsťahovaných	7
• úmrtie	3
• stav obyvateľov k 31. 12. 2018	550
(z toho žien – 281 a mužov – 269)	

Podujatia v obci v roku 2019

12. 01. 2019

v telocvični ZŠ v Kvačanoch sa uskutočnil druhý ročník „Kvačianskej rakety“ - turnaj v stolnom tenise

19. 01. 2019

preteky v sánkovaní na Dráhach

02. 03. 2019

MSSČK zorganizoval pochod v masách cez Kvačany a fašiangovú zábavu

21. 04. 2019

Ochotníci z Kvačian odohrali divadelné predstavenie „KUBO“

30. 04. 2019

stavanje májov

12. 05. 2019

Deň matiek

01. 06. 2019

Deň detí

22. 06. 2019

oslavy 700. výročia chrámu sv. Kataríny Alexandrijskej spojené s pálením Jánskych ohňov

13. 07. 2019

Kvačiansky kotlík

20. 09. 2019

1. ročník Gréta - nočný beh Kvačianskou dolinou

06. 10. 2019

mesiac úcty k starším

22. 11. 2019

úvítanie do života

Poplatky za skládkovanie odpadu sa zvyšja

Suma, ktorú obce zaplatia za skládkovanie zmesového odpadu, bude závisieť od úrovne jeho vytriedenia. Vyplýva to z novely zákona o poplatkoch za uloženie odpadov, ktorú schválil parlament. Miera vytriedenia zmesového odpadu v obci Kvačany bola v roku 2018 **31,53%**.

Položka	Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu x [%]	Sadzba za príslušný rok v €/t		
		2019	2020	2021 a nasledujúce roky
1	$x \leq 10$	17	26	33
2	$10 < x \leq 20$	12	24	30
3	$20 < x \leq 30$	10	22	27
4	$30 < x \leq 40$	8	13	22
5	$40 < x \leq 50$	7	12	18
6	$50 < x \leq 60$	7	11	15
7	$x > 60$	7	8	11

Obec Kvačany schválila na rok 2020 novú sadzbu poplatku za TKO a aktualizovala úľavy.

Návrh Dodatku VZN vyvesený na úradnej tabuli v obci Kvačany dňa: 11.11.2019

Dodatok VZN vyvesený na úradnej tabuli v obci Kvačany dňa: 27.11.2019

Dodatok VZN nadobúda účinnosť dňa: 01.01.2020

Obec Kvačany v súlade s ust. § 6, ods. 1 zákona SNR č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a ust. § 103 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady sa uzniesla na tomto

Dodatku č. 1 k VZN Obce Kvačany č. 5/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Kvačany.

VZN Obce Kvačany č. 5/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Kvačany, schválené Obecným zastupiteľstvom v Kvačanoch, uznesením č. 15/12/2015, zo dňa 2.12.2015, ktoré nadobudlo účinnosť dňom 1.1.2016 sa mení nasledovne:

§ 20

Sadzba poplatku

Sadzba poplatku za kalendárny rok sa stanovuje

- 0,1659 €** za jeden kilogram komunálnych odpadov alebo drobných stavebných odpadov alebo **0,0531 €** za jeden liter alebo dm^3 komunálnych odpadov alebo drobných stavebných odpadov, pre právnické osoby a podnikateľov, ktoré požiadali o množstvový zber,
- 0,0411 €** za osobu a kalendárny deň (**15 €/rok**) pre fyzické osoby podľa §19 ods. 1 písm. a),
- 0,0411 €** za osobu a kalendárny deň pre právnické osoby podľa §19 ods. 1 písm. b),
- 0,0411 €** za osobu a kalendárny deň pre podnikateľov podľa §19 ods.1 písm. c),
- 0,0411 €** za lôžko a kalendárny deň pre fyzické osoby a podnikateľov poskytujúcich ubytovacie služby,
- 0,0411 €** za počet miest určených na poskytovanie služby a kalendárny deň pre podnikateľov poskytujúcich reštauračné a kaviarenské služby alebo iné pohostinské služby (bez ubytovania)
- 0,0411 €** za kilogram drobných stavebných odpadov bez obsahu škodlivín.

§ 24 Zníženie a odpustenie

1. Obec poplatok zníži o 50%, na základe písomnej žiadosti s požadovanými dokladmi podľa odseku 2, poplatníkovi:
  - a) ktorý študuje mimo obce a je ubytovaný v zariadení poskytujúcom ubytovanie,
  - b) držiteľom preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím, držiteľom preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím s potrebou sprievodcu,
  - c) ktorý sa dlhodobo zdržiava v zahraničí.
2. Doklady preukazujúce dôvod zníženia je poplatník povinný predložiť správcovi dane do 30 dní odo dňa vzniku nároku na oslobodenie.

Za doklad sa považuje

- potvrdenie o pobyte mimo územia SR (potvrdenie od zamestnávateľa
- agentúry, že poplatník je ich zamestnancom k určenému obdobiu a miesto výkonu práce poplatníka je mimo miesto jeho trvalého pobytu + preklad do slovenského jazyka)
- potvrdenie o návšteve školy
- potvrdenie o umiestnení občana v zariadení sociálnych služieb
- potvrdenie o výkone trestu odňatia slobody

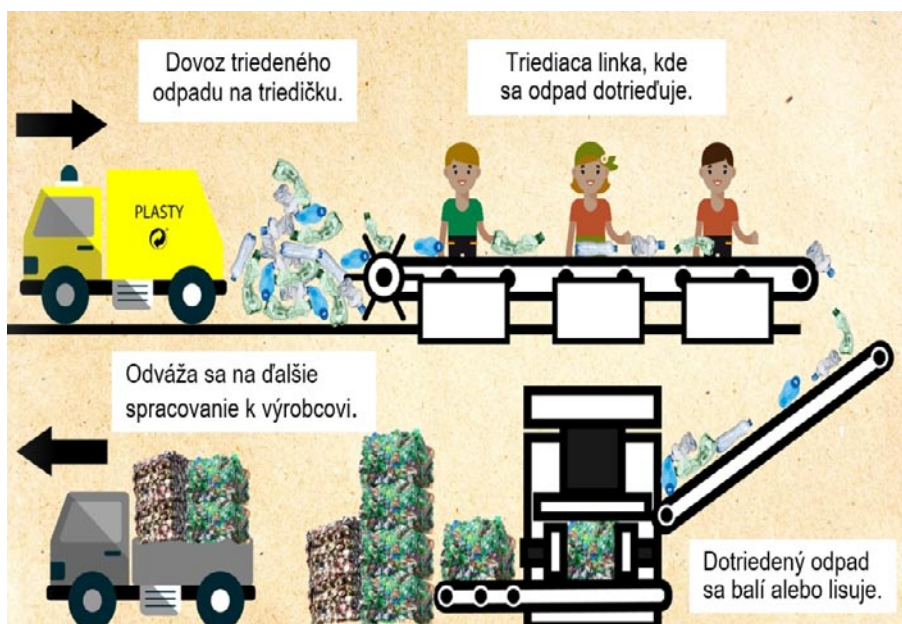
§ 25 Záverčné ustanovenia

1. Ostatné ustanovenia VZN Obce Kvačany č. 5/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Kvačany sa nemenia.
2. Tento Dodatok č. 1 k VZN Obce Kvačany č. 5/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Kvačany bol schválený uznesením č. 14/11/2019, dňa 26.11.2019.
3. Dodatok č. 1 k VZN Obce Kvačany č. 5/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Kvačany nadobúda účinnosť dňom 01.01.2020.

Majte na pamäti nasledovné pravidlá:

- Snažte sa odpad netvoriť vôbec.
- Zálohované obaly nepatria do koša, vráťte ich do predajne.
- Dodržiavajte farebnú abecedu triedenia: sklu patrí zelená, papieri modrá, plastom žltá, kovom červená a nápojovým kartónom oranžová farba. Napovie Vám aj označenie na obale:

- Riadte sa pravidlami triedenia svojej obce. Len vytriedený odpad sa dá zhodnotiť a recyklovať.
- Triedte odpad, opláti sa to. Za vytriedený odpad občan neplatí, jeho zber hradia výrobcovia prostredníctvom OZV ENVI - PAK.

Tried' kovové obaly – ušetríš prírodné zdroje

Plechovky od nápojov a drobné kovové odpady sú bežne zastúpené v rámci komunálneho odpadu, ktorý produkuje každý z nás. Nápoje a potraviny, ktoré sú do takýchto obalov balené, sa v našom živote objavujú vo veľkej miere. Aj plechovky od nápojov či iné drobné kovové obaly je potrebné triediť, aby mohli naďalej slúžiť aj po spracovaní. Materiál, z ktorého sú plechovky a konzervy vyrobené, je odolný a v prípade ich vyhodenia vo voľnej prírode sa proces rozkladu odhaduje na niekoľko desiatok rokov. Napríklad, spomínaná hliníková plechovka sa v prírode rozloží až za 60 rokov. Naopak, recykláciou kovov sa prírodné zdroje a energia významne zachovávajú. Pred vyhodením plechoviek do zbernej nádoby by sa mal takýto odpad stlačiť, aby sa ich objem zmenšil na čo najmenšiu možnú mieru.

Do zberných nádob nie je vhodné vhadzovať kovové obaly, ktoré sú znehodnotené od farieb, chemikálií či lepidiel, ale aj obaly, ktoré sú kombinované s iným materiálom, napríklad obaly od zubných pást.

Po vytriedení prejde kovový odpad rôznymi technológiami úpravy: strihaním, lámáním, lisovaním, drvením, briketovaním. Dotriedené kovové odpady putujú do hút, kde sa pretavia. To, čo v tomto odpade zostalo (napríklad zvyšky potravín alebo farby v konzervách), zhorí pri teplote 1700 °C. Roztriedený a zlisovaný kov sa odváža na ďalšie spracovanie kde dostane nový život v podobe kľúčov, rámov na bicykel či plechovky. A nezanedbateľné je aj šetrenie prírodných zdrojov. Napríklad na výrobu jednej tony ocele z recyklovaných materiálov sa použije o 1,5 tony menej železnej rudy, ušetrí sa 500 kilogramov uhlia, vody o 40% a energie o 75%. Zníži sa znečistenie ovzdušia o 86%, znečistenie vody o 97% a zníži sa i ťažobný odpad o 97%.

Preto je dôležité nezabúdať aj na triedenie kovových obalov – o všetko ostatné sa postará OZV ENVI - PAK. Do nádoby na plasty môžete uložiť aj kovové obaly /plechovky/ a nápojové kartóny.